

2002

Spravodajca

JUL
AUGUST
SEPTEMBER

OBCE RADOĽA

Vážení spoluobčania,

Sme na konci posledného roku ďalšieho štvorročného obdobia samosprávy našej obce. Čas plynne neuveriteľne rýchlo. Zdá sa mi, že iba nedávno som Vás oboznamovala s mojimi predstavami po komunálnych voľbách, každoročne bilancovala svoju prácu v Spravodajcovi obce a zrazu je pred nami čas bilancovania záveru štvorročnej práce – porovnávanie toho, čo sme chceli a čo sme naozaj urobili.

Pri hodnotení uplynulého volebného obdobia najmä v oblasti realizácie volebného programu je nutné vychádzať zo skutočných možností, v ktorých som sa mohla počas štyroch rokov pohybovať. Je nespochybniteľnou pravdou, že prevažnú časť vytyčených úloh z našej strany sme splnili.

Najdôležitejšie investičné akcie, ktoré boli za volebné obdobie zrealizované sú:

- ✓ II., III., IV. etapu výstavby kanalizácie v obci (Šustkovce, Lány I., Lány II., Pod Dúbravkou, časť Starej cesty, Kysucká cesta, časť Vadičovskej cesty)
- ✓ Prekladka vodovodnej siete a vybudovanie prípojok k RD na ulici Pod Dúbravkou, Štepnička a Záhradky
- ✓ Vybudovanie novej vodovodnej prípojky na cintorín
- ✓ Rekonštrukcia mosta Pod Ostrým
- ✓ Rozšírenie lávky do Kuriakov,
- ✓ Zabudovanie nového chladiaceho boxu v dome smútku
- ✓ Rekonštrukcia a rozšírenie miestneho rozhlasu

- ✓ Vybudovanie odvodňovacej šachty a časť rigolov v Štepničke
- ✓ Vybudovanie a skolaudovanie prečerpávacej stanice kanalizácie v obci
- ✓ Rekonštrukcia sociálnych zariadení na obecnom úrade
- ✓ Rozšírenie, rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia
- ✓ Betonáž a živčná úprava miestnej komunikácie Lány I. a Lány II., betonáž miestnej komunikácie a chodníka Šustkovce, od Líp po rodinný dom p. Čepelu,

V rámci neinvestičných akcií sme zrealizovali:

- ✓ Rekonštrukciu kaplnky v „Parku záhradkárov“
- ✓ Opravu betónového kríža na starom cintoríne
- ✓ V spolupráci so SeVaK-om rekonštrukciu vodárne a prameňa pri Kaštieli a prameňa Medzi potôčkami
- ✓ Zabezpečovali zimnú údržbu miestnych komunikácií v obci a v rekreačnom stredisku Ostré
- ✓ Výmenu podlahovej krytiny a modernizáciu interiéru obecného úradu
- ✓ Nátery oplotenia cintorínov v obci
- ✓ Obec poskytuje pravidelne informácie vydávaním Spravodajcu obce, k lepšej informovanosti občanov slúžia svetelné noviny, vo väčšej miere sa využíva miestny rozhlas.

- ✓ Úpravu verejných priestranstiev
- ✓ V neinvestičných aktivitách sme veľký kus práce vykonali na spracovaní územno-plánovacej dokumentácie obce, konštruktívne sa diskutuje a hľadá optimálny návrh riešenia rozšírenia cintorína
- ✓ Zakúpili sme nové stoličky, stoly a vybavili kuchynku v sále obecného úradu

Z kultúrnych a spoločenských podujatí pokračujeme v tradíciách usporiadania:

- ✓ Reprezentačného plesu obce
- ✓ Stavania a vŕbania májov
- ✓ Osláv Dňa matiek
- ✓ Uvitania detí do života
- ✓ Futbalového turnaja „O putovný pohár starostky obce“

- ✓ Radol'ského jarmoku
- ✓ Stretnutia jubilujúcich občanov – dôchodcov
- ✓ Tradícií Mikuláša a Lucie
- ✓ Osláv dňa príchodu Nového roku

Snažila som sa zvýrazniť pári aktivít a akcií, aby sme si uvedomili, že za nimi stojí kus poctivej práce a snahy zlepšiť a skvalitniť život v našej obci.

Nie všetko sa nám samozrejme pri práci v minulom období podarilo uskutočniť, či dokonale uviesť do života. Sú to viaceré legislatívne normy, VZN obce, veľa sa diskutuje o verejnem poriadku, o obecnej polícii, v obci sa prejavuje vandalismus, neúcta k práci a majetku druhých, celkom sa nedoriešili problémy s ROEPOM. Aj keď tieto boľavé problémy nie sú v našich kompetenciách, snažíme sa aktivizovať ich riešenie. Takisto sú problémy s odpadmi TKO,

značným počtom divokých skládok. Verím tomu, že opadla počiatočná nervozita uplatňovaním zákona a VZN o odpadoch, že pochopíme všetci jeho zmysel, pokúsime sa skvalitniť čistotu svojho okolia. V obci upadajú aktivity v športe, konkrétnie vo futbale, je to samozrejme záležitosť financií.

Je celý rad ďalších problémov, o ktorých vieme a snažíme sa ich postupne z hľadiska priorít riešiť. Našou snahou je občanom v našej obci zabezpečiť kľudný život počas celého roka. V každej oblasti komunálnej práce je dominantný občan. Tento rok je pre samosprávu i obec zlomový, prechádzajú na nás nové kompetencie v matrike, v školstve, sociálnych veciach, životnom prostredí a postupne i v ďalších odvetviach. Ich zabezpečenie je však podmienené dostačujúcimi finančnými zdrojmi od štátnych orgánov.

Chceme Vás požiadať pri uplatňovaní týchto nových kompetencií o trpežlivosť. Našou snahou je, aby ste nemali vo vybavovaní svojich vecí na úrade problémy, aby ste sa lepšie zorientovali v tom, čo má na starosti samospráva - obec a čo štátna správa.

Ak sa v mojej práci a v práci mojich spolupracovníkov pri rokovaní s Vami vyskytli nejaké nedorozumenia, žiadame Vás, aby ste nám to prepáčili, veď sme tiež len obyčajní ľudia.

Chcem poďakovať všetkým, ktorí nejakým spôsobom doteraz pomohli našej obci. Zúčastnili sa na jej reprezentácii doma i v zahraničí.

Ďakujem občanom, podnikateľom, mojim spolupracovníčkam a poslancom obce za ich prístup k práci, konštruktívne rokowania a hľadania spoločných cieľov pri plnení úloh v hodnotenom volebnom období.

Božena Peťková
Starostka obce

Aktuálne informácie zo života v obci

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 6.9.2002 prerokovalo a schválilo:

- vyhodnotenie rozpočtu obce za I. polrok 2002
- finančný príspevok pre ŠK - futbalový oddiel
- čerpanie kapitálových výdavkov vo výške 5 019 178,- Sk na realizáciu rozvojového programu obce zo Slovenského plynárenského podniku na tieto investičné akcie:
 - > výstavba V. etapy kanalizácie v obci (Stará cesta, Svrčkové dvory, po KOVOREMA)
 - > úprava miestnych komunikácií po výstavbe kanalizácie
 - > odvodnenie povrchových vôd

xxx

Dňa 20. júla 2002 sa uskutočnil VIII. ročník futbalového turnaja „O putovný pohár starostky obce Radoľa“. Pri tejto príležitosti sa konal i VII. Radoľský jarmok. Touto cestou chcem poďakovať sponzorom, ktorí finančne prispeli na túto akciu:

SLOVPOL EXIM, výroba plastových fliaš
Kamenár – p. Dušan Mikoláš
STAVBYT Radoľa – p. Vladislav Dubeň
LOMETKA, v.o.s. Radoľa
TINEX Radoľa – p. Marián Svrček
Snooker club – p. Štefánia Svrčková
RISS spol. s r.o. Kysucké Nové Mesto
Mäso – údeniny – p. Kubala Miloš
Večierka – p. Janka Patrikovič
Piváreň u Kultana – Ing. Kočvara Viliam

Lyžiarsky oddiel ZVL – Kysucké Nové Mesto
B+B, spol. s r.o. , stavebná firma Korňa
p. Jiří Mrňák, Kysucké Nové Mesto
Ovocie – zelenina p. Vilma Kaplíková
Mijax – p. Emília Bugáňová
Poľnoobchod – Ing. Čelko Michal
Firma Sidor – p. František Sidor
Hostinec – p. Dušan Mičian
Rozličný tovar – p. Holtan Jozef
Firma Harcek Pavol – Kysucké Nové Mesto

xxx

Občania, ktorí majú záujem o zriadenie kanalizačnej prípojky k rodinným domom na novovybudovaných vetváči (Stará cesta od Zvonice, pri Pošte, dolná časť Vadičovskej cesty) budú postupovať nasledovne:

- > zabezpečia si kopiu listu vlastníctva rodinného domu
- > snímku z katastrálnej mapy rodinného domu (OcÚ Radoľa)
- > telefonicky sa objednajú na SeVaK-u Čadca t.č.: 432 25 25, 0905 850 619, kde im bude vydaná prihláška na vybudovanie kanalizačnej prípojky a podané bližšie informácie.

xxx

Obecný úrad v Radoli upozorňuje všetky politické strany, ktoré realizovali predvolebnú kampaň vylepovaním plagátov na povinnosť zabezpečiť po ukončení volieb ich odstránenie.

xxx

VODIČI POZOR !

Od 15. októbra do 15. marca je povinnosťou mať vždy pri jazde z a p n u t é s v e t l á.

xxx

Fyzické osoby, ktoré nadobudli hnuteľný majetok nad 1,5 mil. Sk a nehnuteľný majetok nad 1,5 mil. Sk v období od 1.9.1999 do 31.12.2001 sú povinné podať majetkové priznanie na daňový úrad do 31.10.2002. Bližšie informácie podá Daňový úrad v Kysuckom Novom Meste.

Ako sme volili v našej obci?

Z celkového počtu oprávnených voličov 1040 sa parlamentných volieb zúčastnilo 810 občanov, čo predstavuje 77,88 %. Počty platných hlasov, ktoré vo voľbách do NR SR získali jednotlivé parlamentné strany a ich percentuálne vyjadrenie prináša nasledujúca tabuľka:

P.č.	Politická strana, hnutie, koalícia	Počet hlasov	
1.	Strana zelených na Slovensku	4	0,503 %
2.	Slovenská demokratická a kresťanská únia	36	4,534 %
3.	Strana za demokratické práva občanov	0	
4.	Strana demokratickej ľavice	4	0,503 %
5.	SMER	98	12,343 %
6.	Hnutie za demokratické Slovensko	305	38,413 %
7.	Občianska konzervatívna strana	3	0,377 %
8.	Hnutie za demokraciu	31	3,905 %
9.	Politické hnutie Rómov na Slovensku -ROMA	0	
10.	Komunistická strana Slovenska	15	1,889 %
11.	Strana maďarskej koalície-Magyar Koalíció Pártja	0	
12.	Kresťanskodemokratické hnutie	70	8,816 %
13.	Ľudová strana	0	
14.	Združenie robotníkov Slovenska	2	0,252 %
15.	Ľavicový blok	1	0,126 %
16.	Aliancia nového občana	30	3,778 %
17.	Béčko-Revolučná robotnícka strana	2	0,252 %
18.	Žena a rodina	2	0,252 %
19.	Sociálnodemokratická alternatíva	1	0,126 %
20.	Slovenská národná jednota	1	0,126 %
21.	Nezávislá občianska strana nezamestnaných a poškodených	12	1,512 %
22.	Slovenská národná strana	32	4,031 %
23.	Robotnícka strana ROSA	1	0,126 %
24.	Rómska občianska iniciatíva SR	1	0,126 %
25.	Pravá Slovenská národná strana	143	18,010 %
Spolu		794	100 %

OZNÁMENIE

o určení počtu poslancov pre voľby do orgánov samosprávy obce Radoľa 6. a 7. 12. 2002

Obecné zastupiteľstvo v Radoli podľa § 9 zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov uznesením zo dňa 07. 06. 2002 č. 28 bod 254 určilo, že obecné zastupiteľstvo v Radoli bude mať celkom **9** poslancov, ktorí budú zvolení v jednom volebnom obvode utvorenom pre celú obec.

OZNÁMENIE

Starostka obce Radoľa podľa § 27 zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov oznamuje, že voľby do orgánov samosprávy obce sa uskutočnia v dňoch:

6. decembra 2002 od 14.00 h. do 22.00 h.

7. decembra 2002 od 07.00 h do 14.00 h.

Miestom konania volieb je volebná miestnosť v sále Obecného úradu v Radoli.

- Volič dostane hlasovacie lístky vo volebnej miestnosti v deň konania volieb.
- Volič je povinný preukázať sa pred hlasovaním preukazom totožnosti.
- Na zabezpečenie poriadku a dôstojného priebehu hlasovania vo volebnej miestnosti je volič povinný riadiť sa pokynmi predsedu miestnej volebnej komisie.
- Každý volič sa musí pred hlasovaním odobrať do priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov, inak mu miestna volebná komisia hlasovanie neumožní.
- Volič, ktorý sa nemôže v deň volieb dostaviť do volebnej miestnosti, môže požiadať zo závažných, najmä zdravotných dôvodov miestnu volebnú komisiu (v ktorej zozname voličov je zapísaný) o to, aby mohol hlasovať mimo volebnej miestnosti. V takomto prípade miestna volebná komisia vyšle k voličovi dvoch svojich členov s prenosou volebnou schránkou, hlasovacími lístkami a obálkou. Volič hlasuje tak, aby sa dodržala tajnosť hlasovania.
- Volič, ktorý nemôže sám upraviť hlasovací lístok pre telesné postihnutie alebo preto, že nemôže čítať alebo písať, má právo vziať so sebou do priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov iného voliča, nie však člena miestnej volebnej komisie, aby za neho hlasovací lístok podľa jeho pokynov upravil a vložil do obálky.

Koho budeme voliť?

Miestna volebná komisia v Radoli podľa § 18 a 23 Zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov, preverila kandidátne listiny a pre komunálne voľby vo volebnom obvode Radoľa zaregistrovala nasledujúcich kandidátov, ktorí sú zoradení abecedne:

Kandidáti na starostu obce:

Holtan Štefan, Ing., 50 r., ekonóm, nezávislý kandidát
Kultan Peter, 46 r., technik, nezávislý kandidát
Peťková Božena, 45 r., starostka, nezávislá kandidátka
Vlček Jaroslav, 52 r., dôchodca, SMER + ANO

Kandidáti na poslancov Obecného zastupiteľstva:

Volebný obvod č. 001 – volí sa 9 poslancov

Čelková Božena, Ing., 43 r., ekonóm, HZDS
Harcek Pavol, 41 r., súkromný podnikateľ, SMER + ANO
Holeša Karol, Ing., CSc., 52 r., riadiaci pracovník, SDĽ
Holtan Štefan, Ing., 50 r., ekonóm, nezávislý kandidát
Hudec Štefan, 55 r., súkromný podnikateľ, KDH
Chupáčová Janette, Mgr., 32 r., učiteľka, SMER+ANO
Javoríková Emília, 37 r., učiteľka, nezávislá kandidátka
Kocúr Ivan, Ing., 30 r., štátny zamestnanec, HZDS
Kriváček Jozef, 41 r., súkromný podnikateľ, OKS
Kubíková Alžbeta, 56 r., technológ, KDH
Kultan Milan, 54 r., elektromechanik, HZDS
Kultan Peter, 46 r., technik, SNS
Macúš Miroslav, 48 r., elektrikár, PSNS
Macúš Rudolf, 54 r., strojný technik, KDH
Meriačová Emília, Ing., 42 r., projektant, KDH
Olexa Karol, Mgr., 58 r., učiteľ, SDĽ

Patrik Jaroslav, 38 r., stavbár, PSNS
Považan Vladimír, Ing., 48 r., manažer, HZD
Prievozníková Alena, Mgr., 52 r., učiteľka, SDĽ
Rybárová Emília, 49 r., technik, HZD
Svrček Emil, 54 r., dôchodca, PSNS
Svrček Jaroslav, 55 r., spojár, PSNS
Svrček Michal, 54 r., frézar, PSNS
Svrčková Oľga, 38 r., robotníčka, SMER + ANO
Svrčková Zuzana, 40 r., referentka, HZDS
Ševčík Jozef, 39 r., konateľ spoločnosti, PSNS
Šupol Ľuboš, 29 r., živnostník, PSNS
Tichá Jana, 27 r., zdravotná sestra, SNS
Tichý Stanislav, 52 r., technik, SNS
Tkáčik Anton, Ing., 30 r., krajinný inžinier, KDH
Trnka Ignác, 31., živnostník, PSNS
Vlček Jaroslav, 52 r., dôchodca, SMER+ ANO

Vysvetlivky:

HZDS	- Hnutie za demokratické Slovensko
HZD	- Hnutie za demokraciu
SMER+ANO	- SMER + Aliancia nového občana
PSNS	- Prává Slovenská národná strana

SNS	- Slovenská národná strana
OKS	- Občianska konzervatívna strana
KDH	- Kresťanskodemokratické hnutie
SDĽ	- Strana demokratickej ľavice

Postup pri vybavovaní občianskeho preukazu

Občiansky preukaz vydáva a zápisu do neho vykonáva okresné riaditeľstvo Policajného zboru v územnom obvode, v ktorom má občan trvalý pobyt. **Vydáva sa na počkanie, občiansky preukaz si držiteľ preberá osobne a podpisom potvrzuje správnosť údajov.**

Prvý občiansky preukaz sa vydáva občanovi:

- pri dovršení 15. roku veku
- ak nadobudol štátne občianstvo Slovenskej republiky
- ak ukončil trvalý pobyt v cudzine a nemal ešte vydaný občiansky preukaz.
pri žiadosti o vydanie prvého občianskeho preukazu je občan alebo zákonný zástupca povinný predložiť:
 - rodny list alebo rodny a krstny list
 - potvrdenie o hlásení trvalého pobytu vydané ohlasovňou obecného úradu
 - aktuálne dve ostré neretušované farebné alebo čiernobiele fotografie zhotovené na hladkom, lesklom polokartóne z toho istého negatívu alebo zhotovené prístrojom so súčasnou expozíciou viacerými objektívmi, s rozmermi 3x3,5 cm, zobrazujúce skutočnú podobu občana v trojštvrtovom profile, v občianskom odevi, bez prikrývky hlavy a okuliarov s tmavými sklami, s výškou tvárovej časti hlavy minimálne 13 mm od brady po temeno.

Vydanie nového občianskeho preukazu ⇒ občan je povinný predložiť:

- doterajší občiansky preukaz alebo „Doklad o občianskom preukaze“
 - 2 fotografie ktoré spĺňajú predpísané náležitosti.
- Ak je dôvodom na vydanie nového občianskeho preukazu zmena priezviska, mena alebo rodného čísla alebo ak občan pri žiadosti o vydanie nového občianskeho preukazu súčasne žiada o vyznačenie nového údaja, je povinný predložiť aj doklad o tejto zmene alebo doklad potvrdzujúci nový údaj.

Správne poplatky:

- vydanie prvého občianskeho preukazu je bezplatné
- vydanie občianskeho preukazu (a všetky prípady súvisiace so zmenou údajov v doterajšom občianskom preukaze a krádež občianskeho preukazu) – **50,- Sk**
- vydanie občianskeho preukazu za stratený, zničený alebo poškodený – **200,- Sk**
- vydanie občianskeho preukazu pri opakovaných stratách, krádežiach alebo poškodeniach – **500,- Sk**

Úspešné riešenie problémov si vyžaduje ochotu a dobrú spoluprácu

Vážení občania! Školskému roku 2002/2003, ktorý sme slávnostne otvorili

2. septembra 2002, predchádzali viaceré zmeny v rámci reformy verejnej správy.

Dňa 30. júna 2002 naša škola získala právnu subjektivitu. Od 1. júla 2002 je Základná škola Radoľa orgánom štátnej správy na úseku základného školstva. Je samostatnou rozpočtovou organizáciou na základe zriaďovacej listiny. Na jej základe vystupuje vo svojom mene. Štatutárnym orgánom školy je riaditeľ školy, ktorý je oprávnený konáť v mene školy vo všetkých veciach. Rozpočet školy na základe jej požiadaviek vyčleňuje zriaďovateľ školy z pridelených finančných prostriedkov pre školstvo.

Škola svoju hospodársku činnosť zabezpečuje v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre plnenie úloh v oblasti vzdelávania. Hospodárenie sa vykonáva podľa schváleného rozpočtu a je pravidelne kontrolované zriaďovateľom školy. Od 1. júla 2002 zriaďovateľom Základnej školy Radoľa je obec Radoľa, ktorá delimitáciou prebrala majetok školy. V súvislosti so spomínanými zmenami bolo nevyhnutné v čase prázdnin vykonať zmeny a uzatvoriť nové zmluvy s rôznymi dodávateľmi. Tieto úkony, tak ako to už býva, sprevádzali rôzne problémy. V tejto súvislosti chcem oceniť účinnú pomoc, ochotu a seriózny prístup pani starostky Boženy Peťkovej k riešeniu problémov. Jej skúsenosti nám pomohli vysporiadať sa s úlohami, ktoré sme v súvislosti s prechodom kompetencií riešili. Jej ochotu a pomoc si veľmi cením a touto cestou jej ďakujem.

Mgr. Mária Čuntalová
riaditeľka školy

Z HISTÓRIE ŠKOLY V OBCI RADOĽA

V. Koniec vojny a vývoj školstva do roku 1948

Prvé školské roky v ľudovodemokratickej ČSR

Na 30. apríl 1945 sa mnohí občania ešte pamäťajú. Strelecké jednotky 138. sovietskej divízie oslobodzovali Radoľu a Kysucké Nové Mesto. Z Vadičovskej doliny Červená armád postupovala ďalej na západ smerom do Nesluše, Rudinskej a Ochodnice. Nemci pri ústupe vyhodili oblúkový most Radoľa – Kysucké Nové Mesto dňa 30. apríla o 6,30 hod. Vyhodenú časť mosta ženisti a občania (aj Kysuckého Nového Mesta) opravovali a nahradzovali drevenou konštrukciou. Pri týchto práciach bol zasiahnutý jeden vojak Červenej armády.

O škodách na školskej budove som už písal v predchádzajúcej časti. V prvom povojnovom školskom roku 1945-46 bola opravená silne poškodená strecha školskej budovy. Nastávajú povojnové roky biedy a bolo treba poskytnúť pomoc najmä školskej mládeži, že pomáhal „Čsl. Červený kríž“ v Kysuckom Novom Meste, ten na žiadost riad. školy poskytol väčší prídel štatstva žiakom tunajšej školy zo zásielok UNRRA. Bolo pridelené 64 kusov dievčenských šiat, 7 chlapčenských nohavíc, 29 teplých chlapčenských košiel, 20 párov teplých punčoch, 6 ks dievčenských košiel a 3 kabáty. Bol obdarovaný každý žiak. Tento dar bol rozdelený 15. októbra 1946. (Pre viacerých čitateľov UNRRA je značka Správy Spojených národov na pomoc a obnovu). Pre tie „šťastnejšie“ deti bolo obrovským zážitkom i prekvapením, keď si v balíku od UNRRA našli aj tabuľku čokolády. Aj z riadkov kroník škôl už cítiť vplyv silnejšieho tlaku komunistickej politiky. Na okresnej učiteľskej porade si prítomní učitelia vypočuli prejav ústredného tajomníka ROH (Revolučného odborového hnutia) – zväzu zamestnancov školstva a osvety, profesora Srniaka, alebo zápis, že „8. nov. 1946 – výročie Októbrovej revolúcie tunajšia škola oslávila v Kysuckom Novom Meste na pozvanie osvetového inšpektorátu“. V šk. roku 1946-47 pridelila Okresná starostlivosť o mládež (ďalej len OSM) mydlo. Jeden kus za 4,- Kčs dostał každý žiak. Čsl. Červený kríž pridelil tunajšej škole 5 litrov rybacieho tuku pre žiakov do 10 rokov. Žiaci počínajúc týmto dňom dostávali každý deň kávovú lyžicu tohto tuku a až po jeho „požití“ dostali aj hrnček vytuženého voňavého kakaa, ktoré uvarila paní riaditeľka za pomocí starších žiačok. Ďalšie povojnové školské novinky:

- učitelia ľudových a mestianskych škôl začali dostávať pedagogické odmeny a odmeny za nadpočetné hodiny,
- ČSČK po dohode s Povereníctvom školstva a osvetu v Bratislave zaviedol za poplatok 15,- Kčs a 2,50 Kčs zdravotnú službu a každý žiak dostał Zdravotný záznam, kde sa mu zapisovala diagnóza pri návšteve lekára. Chudokrvnosť a TBC (tuberkulóza) i nadľahle šarapatili medzi žiačkami.
- Od 1. marca 1947 začala „Stravovacia akcia“, žiaci dostávali desiatu: mlieko, pečivo, pomazánku, mäsové konzervy.
- Februárové udalosti v r. 1948 znamenali vládu KSČ, na Slovensku KSS (Komunistickej strany Slovenska), čo sa odrazilo aj v školskej politike štátu. V šk. r. 1948/1949 boli premenované Štátne ľudové školy na Národné školy. Anna Matíšková, definitívna učiteľka na Národnej škole (ďalej len NS) v Povine, sňatkem s Milanom Matíškom, definitívnym učiteľom – povereným riaditeľom bola preložená na NS u nás v Radoli. Uskutočnila sa ďalšia oprava školy nákladom 60 000 Kčs. „V jarnom období bolo zistené veľké percento zavšivených dievčat.“ Bolo zakúpené niekoľko krabičiek DDT prášku na odvšivavenie. Bolo mnoho hundrania zo strany rodičov, ale pozdejšie uznali naše počinanie za správne. Potešujúce je konštatovanie kronikára: „Tiež badať určité zlepšenie v obliekaní a úprave školských detí. Veľmi pomaly, ale badať záujem rodičov o deti a školu.“

Prvá družba ?

„Dorast Čsl. Červ. križa je na tunajšej škole 100% . Deti dostať po jednom kúsku toaletného mydla. V rámci medziškolského dopisovania dopisovali si tunajší dorast s dorastom z Veľkých Otrokovic, od ktorého dostał aj jeden metrák jabĺček. Tieto dostávali žiaci pri stravovacej akcii každý deň po jednom.

Od 15. septembra 1948 bola pridelená stravovacia akcia Medzinárodného detského fondu. Len osem škôl v okrese ju malo. Proviant nám dávala OSM v Kysuckom Novom Meste. „Dostávali sme práškové mlieko (odstredené), mäsové konzervy, mast, cukor a rybaci tuk.“ „Varili žiačky vyšších ročníkov za pomoci p. uč. Anny Matíškovej v kuchyni riaditeľa školy. Potrebný riad na varenie zdarma dodal tunajší obchodník Alexander Kubík čo s vŕškou zaznamenávam.“

V tomto šk. r. bolo po veľkej námahe konečne založené Rodičovské združenie. Jeho predsedom sa stal Michal Macúš, roľník a predseda MNV (Miestneho národného výboru) Smutné je však konštatovanie kronikára: „Bohužiaľ krava, alebo vrece zemiakov má ešte stále väčšiu cenu ako vlastné dieťa.“

Mgr. Anton Ľudvik,
Kronikár obce

Spolupráca rodiny a materskej školy

„Ako ten čas letí...“, často hovorievame. Áno. Ani sme sa nenazdali a nový školský rok sme opäť privítali. Nové detičky, ich milé tváričky, prvýkrát do škôlky vstúpili, prvýkrát od svojho ocka či mamičky.

Okolo nás existuje mnoho problémov, ktoré ľahšie vyriešime, keď si navzájom pomáhať budeme. Spoluprácou rodiny a školy, dobrými vzájomnými vzťahmi medzi rodičmi a učiteľmi dávame deťom istotu v dnešnom premenlivom a uponáhľanom svete. Učíme ich tolerancii, ako si vzájomne rozumieť. V oblasti predškolskej výchovy je nevyhnutná spolupráca rodiny a škôlky. Učiteľ sa stáva pre rodinu odborným poradcom v oblasti výchovy dieťaťa predškolského veku, ktorý potvrdzuje informácie o dieťati z hlavného zdroja, akým je rodič. Z izolovaného rodiča sa môže stať rodič – aktivista, ktorého názor učiteľ očakáva a je ochotný vypočuť si ho i akceptovať, prípadne uznať jeho dôležitú úlohu pri výchove vlastného dieťaťa. Problém spolupráce rodiny a školy je pre mnohých učiteľov rozhodujúci a závažný, pretože jeho dynamické rozvíjanie a uberanie sa správnej cestou predurčuje existenciu kvalitnej predškolskej výchovy. Pri objasňovaní základných teoretických východísk musíme vychádzať z faktu, že dieťa prichádza do predškolského zariadenia z rôznych typov rodinného prostredia. Rodičia a učitelia učia deti spolupráci vlastným príkladom správania sa. Materská škola poníma súčinnosť s rodinou ako najsilnejšiu záruku efektívnej výchovy a vzdelávania dieťaťa. Materská škola v tomto ponímaní by mala poznáť a bráť do úvahy domáce prostredie dieťaťa, v ktorom dieťa žije. Svojimi prostriedkami kompenzuje prípadné negatívne vplyvy rodiny. V rámci spolupráce učiteľka poskytuje rodičom odborné pedagogické konzultácie. Práve v rodine je dieťa uvádzané do kultúrneho prostredia svojho okolia, spoznáva súžitie medzi ľuďmi. Učiteľka MŠ si je vedomá, že rodinná výchova je základom, na ktorom škola stavia. Preto musí vplyvy rodiny rozpoznávať a citlivu využívať na nadväzovanie otvoreného citového vzťahu. Základom pre vytvorenie takéhoto vzťahu je vzájomný rešpekt, dôvera a utváranie pocitu života rodiny so životom školy. Materská škola rodičov chápe ako najdôležitejších partnerov vo výchove. Takáto partnerská spolupráca má vplyv na zdravý vývin detí a zlepšuje ho tým, že dieťa v MŠ prežíva podstatnú časť dňa, čím sa obmedzuje a oslabuje pôsobenie nevhodných vplyvov. Dieťa sa v MŠ učí komunikovať, napodobňuje vzory správania, ktoré postupne prenáša do rodiny a tým do istej miery ovplyvňuje rodinné prostredie. Zaistuje rodičom kontakt s informáciami, ktoré vzhľadom k tomu, že učiteľka denne pracuje s ich dieťaťom a pozná ho, sú ochotní prijímať skôr od nej ako od iných odborníkov. V prípade dlhodobých kríz, konfliktov dáva MŠ dieťaťu pocit istoty, kľudu, pohody, umožňuje mu zažívať radosť. Z toho vyplýva, že základom spolupráce je dať rodičom najavo, že škola je miestom, kde sú vítaní, kde môžu bežne hovoriť o všetkom, čo ich pri výchove detí ťaží, či naopak teší. Vzájomným počúvaním sa vytvára priestor pre zjednotenie spoločných postupov a cieľov, ktoré majú vplyv na kvalitný fyzický, psychický, sociálny a duševný vývin detí. Výchova v rodine a MŠ spája záujem o dieťa, o rozvoj jeho osobnosti. V záujme o čo najúčinnejší rozvoj dieťaťa je dobé vtiahnuť rodičov do spolupráce s MŠ. Taktô čápaná spolupráca sa opiera o pozitívne postoje učiteliek k rodičom, utvárajú sa trvalejšie vzťahy medzi rodičmi a učiteľkami. Do spolupráce sú aktívne zapájané aj deti.

Rodiny sú rôzne. Malé, veľké, viacgeneračné. Deti môžu mať mnoho súrodencov, aj byť jedináčikmi. Môžu žiť u biologických rodičov, byť adoptované, či môžu žiť u príbuzných. Učiteľka MŠ komunikuje s každým, kto má na dieťa vplyv, má k nemu blízky vzťah. Učitelia a rodičia sú spolu zodpovední za vytvorenie spolupráce. Ich spolupráca by sa mala rozvíjať na báze otvorených vzťahov a konštruktívnej komunikácie. Rodič a učiteľ sa lepšie cíti, keď prostredníctvom komunikácie môže uvoľniť napätie a otvoríť sa vzájomnému dialógu. Rodičia majú často predstavu o učiteľke svojich detí ako o druhej mame. Táto má všetky svoje deti rovnako rada a lásku rozdáva plným priečinkám. K deťom je spravodlivá a chápe ich potreby. Učiteľka zvažuje, citlivu hľadá možnosti, je diskrétna a s rodičmi komunikuje na profesionálnej úrovni s piateľským úmyslom. Dodržaním pravidel komunikácie zo strany učiteľky a rodičov sa môžu postupne vybudovať dobré vzťahy. Jedným z najdôležitejších ľudských faktorov pri spolupráci je vzájomná úcta. Každá strana rešpektuje toho druhého. Učiteľka akceptuje rodičov takých, akí sú. Na vypestovanie takejto úcty musí byť ochota počúvať iné názory, ochota ku kompromisom.

Rodičia a širšia verejnosť by sa mali zapájať do života školy, ktorá opäťovne pomáha vytvoriť dobré podmienky na spoločné akcie a dovoľuje všetkým, ktorí sa chcú zapojiť, aby si našli vhodnú rovinu zapojenia. Škola dbá o svoj imidž, o dobrú povest. Spolupráci sa darí vtedy, ak všetci zainteresovaní uznajú, že existujú rôzne roviny zapojenia sa. Učitelia očakávajú, že rodičia budú reagovať na ich požiadavky a pomôžu pri plnení úlohy deťom. Na akcie poriadane školou potrebujú učitelia pomoc rodičov, nielen ich prítomnosť. Spolupráca je vtedy úspešná, keď je to partnerstvo zapojené veľké množstvo rodičov. Niektorí rodičia pomáhajú škole viac než minimálne. Deti získavajú veľa z takejto zapojenosťi rodičov. Škola a rodičia vzájomne získajú – rešpekt a dôveru voči sebe, možnosť jednotného výchovného pôsobenia na dieťa, možnosť spolupodieľať sa na pomoci a riešení problémov školy, možnosť zjednotiť sa na spoločných cieľoch podpory zdravia detí. V MŠ existujú tiež prekážky, ktoré v spolupráci s rodičmi môžu spôsobiť rozbitie komunikácie a dobrých vzťahov.

Rodičia v mnohom porovnávajú súčasnú školu s tou, do ktorej kedysi sami chodili. Ak majú nepríjemné zážitky so školou, zdráhajú sa zapájať do práce školy, kam chodia ich deti.

Aj. rodičia majú svoje bariéry. Mnohí sú pracovne natoľko vyťažení, že sa nestihajú venovať svojim deťom ani sa angažovať smerom ku škole. Len málo podnikov má flexibilný pracovný čas, ktorý umožňuje sa stretnúť s učiteľom počas dňa.

MŠ a rodina by si mali ujasniť predstavu, čo od seba očakávajú a mali by si to aj povedať. Naplniť ciele MŠ je dlhodobý proces, do ktorého vstupuje veľké množstvo faktorov. Úspech závisí nielen na aktívite, ale aj. na trpežlivosti všetkých zúčastnených. A preto:

„Žíme pre deti a naučme ich dýchať budúcnosť.“

Mekyňová Anna
Učiteľka MŠ

Ako budú žiaci prázdninovať?

Prázdniny	Od	Vyučovanie sa začína
Jesenné	30. 10. 2002 (streda)	04. 11. 2002 (pondelok)
Vianočné	23. 12. 2002 (pondelok)	07. 01. 2003 (utorok)
Polročné	03. 02. 2003 (pondelok)	04. 02. 2003 (utorok)
Jarné	03. 03. 2003 (pondelok)	10. 03. 2003 (pondelok)
Veľkonočné	17. 04. 2003 (štvrtek)	03. 04. 2003 (streda)
Letné	30. 06. 2003 (pondelok)	

Zápis žiakov do prvého ročníka sa uskutoční v dňoch 16. a 17. januára 2003

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

BLAHOŽELÁME K JUBILEU

85 rokov	Záhradníková Elena
80 rokov	Andelová Pavlína Ďurišová Pavla Rakovan Jozef
75 rokov	Kriváček Ján Kriváček Štefan
70 rokov	Kriváčková Štefánia Muzika Jozef Sidorová Štefánia Školníková Vilma Tichá Štefánia
65 rokov	Brodňan Jozef Brodňanová Anna Kuriaková Veronika Macúšová Helga Šupolová Viera Šurinová Emília

*Srdečne Vám blahoželáme a prajeme
Vám pevné zdravie v kruhu rodiny!*

MANŽELSTVO UZATVORILI

Slávka Macúšová a Marian Masaryk
Mária Bieliková a Vladimír Chmurčiak
Roman Muzika a Ľubica Masaryková
*Na spoločnej ceste životom prajeme
vel'a šťastia, lásky a porozumenia!*